

Vlaamse
overheid

Agentschap Natuur en Bos

Impactanalyse Life SPARC- project op de regio bij aanvang en op einde van het project

Bevraging inwoners regio

Bevraging bovenlokale recreanten

Bevraging ondernemers regio

29 januari 2019

Anita Claes
Dirk Buyens

Context en situering

Context en situering

- **Methodologie**
- **Resultaten 2018**
 - Bevraging inwoners regio
 - Bevraging bovenlokale recreanten
 - ⇒ *Vergelijking resultaten inwoners vs bovenlokalen*
 - Bevraging ondernemers regio

Context en situering

Het **Agentschap Natuur en Bos** wenst de impact van het Life-project SPARC op de regio (*) te evalueren. Daarbij zal gepeild moeten worden naar de 'awareness raised and behavioural change' ten opzichte van het klimaat voor en na de acties van het project, in casu medio 2018 en in 2022.

Het **Agentschap Natuur en Bos** wenst deze impact te evalueren aan de hand van een bevraging bij : (1) de omwonenden in de regio, (2) de recreanten, (3) de schepenen alsook (4) de lokale ondernemers in de recreatieve sector.

Het betreft volgende gemeenten Bornem, Hamme, Dendermonde, Temse en Waasmunster.

(*) Life Sparc focust op een aantal gebieden langs Schelde en Durme : Groot Schoor in Bornem, Vlassenbroek in Dendermonde, Wal-Zwijn en De Bunt in Hamme en Groot en Klein Broek in Temse en Waasmunster.

Methodologie

- **Context en situering**

Methodologie

- **Resultaten 2018**

- Bevraging inwoners regio
- Bevraging bovenlokale recreanten regio
- ⇒ *Vergelijking resultaten inwoners vs bovenlokalen*
- Bevraging ondernemers regio

Methodologie

Doelgroepen onderzoek	Steekproefgrootte	Steekproefsamenstelling	Bevragingsinstrument	Gerealiseerde aantal valide interviews
<u>Omwonenden</u> => inwoners van één van de vijf gemeenten : Bornem, Hamme, Dendermonde, Temse, Waasmunster (vanaf 18 jaar)	N=350 Foutenmarge = 5%	Quotasteekproef => N=70 per gemeente met quasi gelijke verdeling over 4 leeftijdsklassen : 18-34 j. / 35-49 j. / 50-64 j. / 65 j. en +	Telefonische interviews	N=363
<u>Bovenlokale recreanten</u> => personen die zich bevinden in de gemeente van bevraging maar er niet woonachtig zijn (vanaf 18 jaar)	N=100	N=25 per cluster (1) Vlassenbroek (Dendermonde) (2) Hamme / Weert (Veer Driegoten, Veer Mariekerke-Moerzeke, Veer St.Amands-Moerzeke) (3) Durmevallei (Mirabrug Waasmunster / Markt Temse) (4) Bornem (Notelaer / Markt)	Face-to-face passanteninterviews	N=102
<u>Lokale ondernemers</u> => geheel van horeca-uitbaters (café, restaurant, B&B, logies,), fietsverhuur en andere recreatie in de 5 vernoemde gemeenten	N=40	Ca. N=8 per gemeente	Schriftelijke mailing o.b.v. bestand Agentschap + telefonische reminder	N=41
<u>Lokale beleidsverantwoordelijken</u> => schepenen toerisme, milieu	N=10	N=2 schepenen per gemeente	Diepte-interviews	N=10

Resultaten 2018

- Context en situering
- Methodologie

▶ **Resultaten 2018**

- Bevraging inwoners regio - telefonisch
- Bevraging bovenlokale recreanten regio – f-t-f
- ⇒ *Vergelijking resultaten inwoners vs bovenlokalen*
- Bevraging ondernemers regio

Telefonische bevraging inwoners

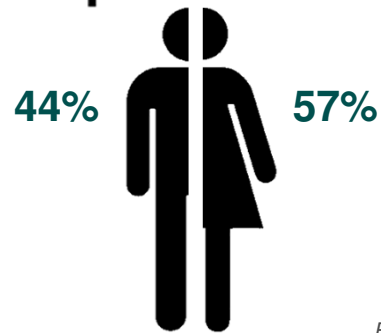
- **Socio-demografisch profiel**
- **Kennis klimaatadaptatie i/d omgeving respondent**
- **Kennis Sigmoplan**
- **Kennis Rivierpark Scheldevallei en Recreatie**
- **Communicatie**

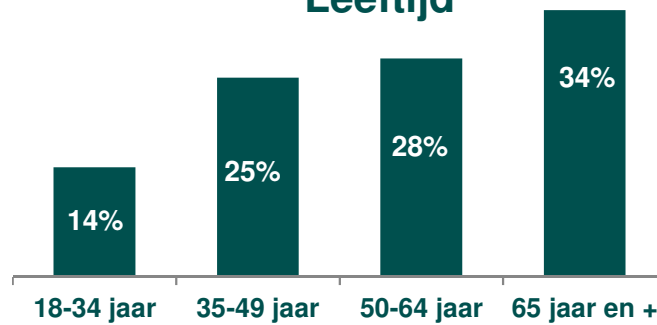
Inwoners : Socio-demografisch profiel

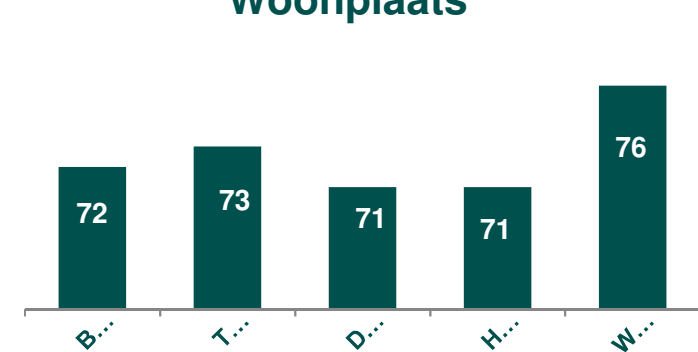
Geslacht

Leeftijd

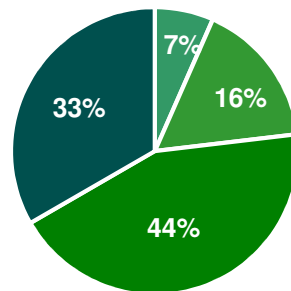

Woonplaats

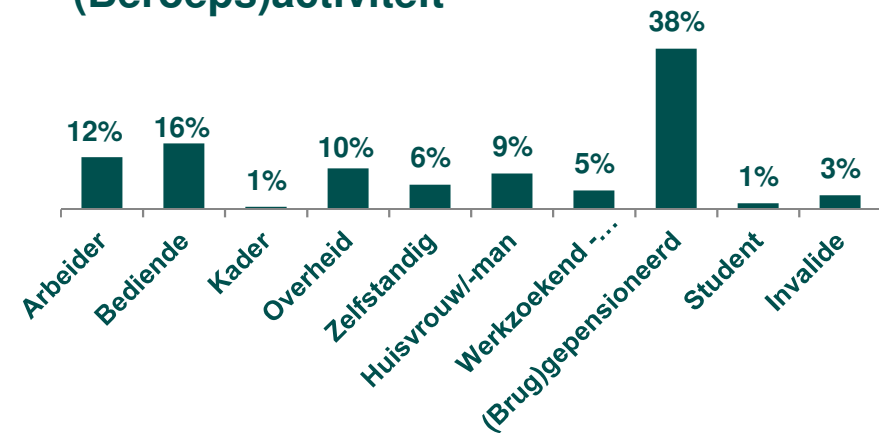
Basis : alle respondenten N=363

Diploma

- Geen diploma of Lager onderwijs
- Lager secundair
- Hoger secundair
- Hoger (universitair) onderwijs

(Beroeps)activiteit

Inwoners : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

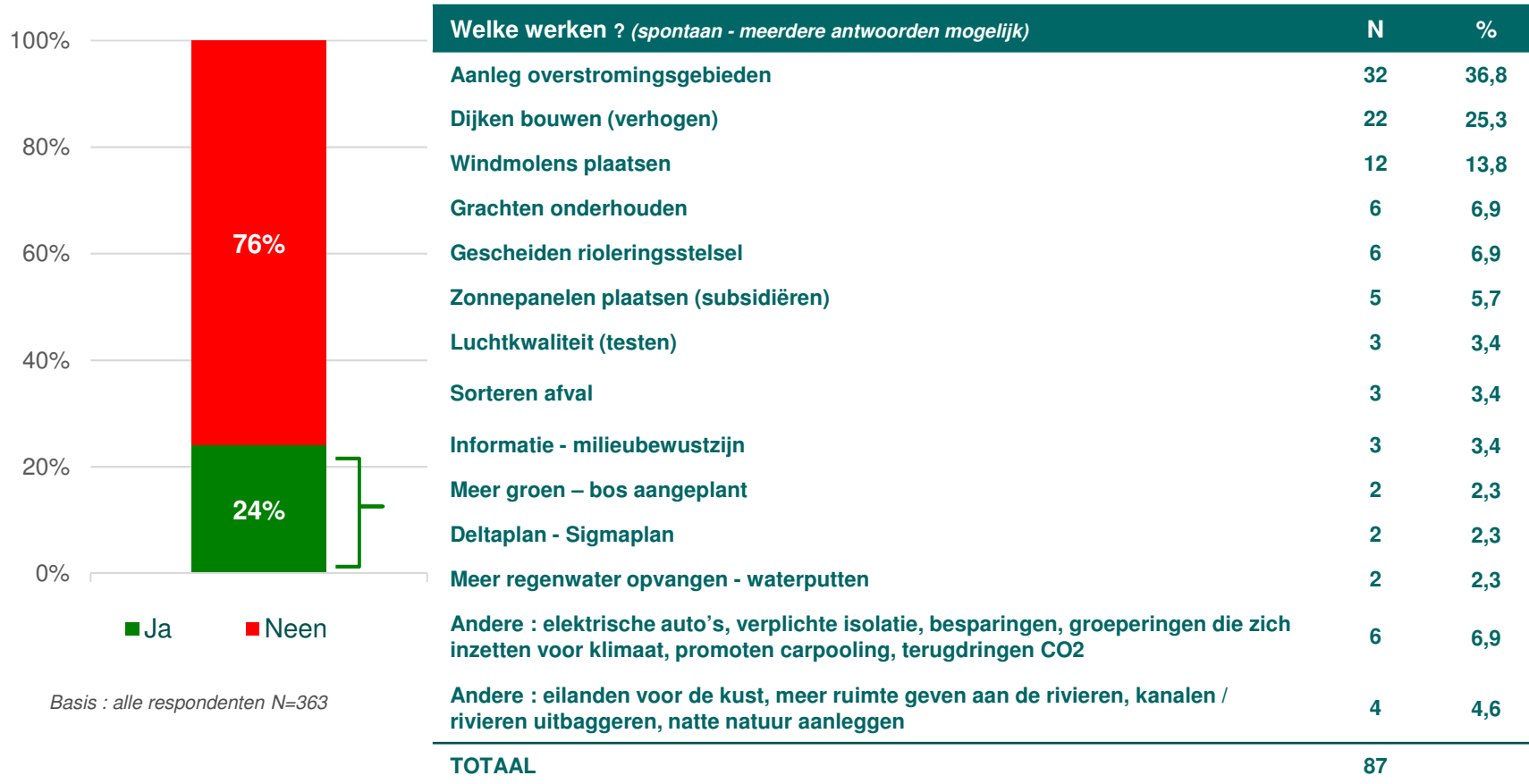
Zijn volgens u in Vlaanderen de gevolgen van de klimaatverandering reeds voelbaar en/of zichtbaar ? Zo ja, hoe merkt u dat ?

Inwoners : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

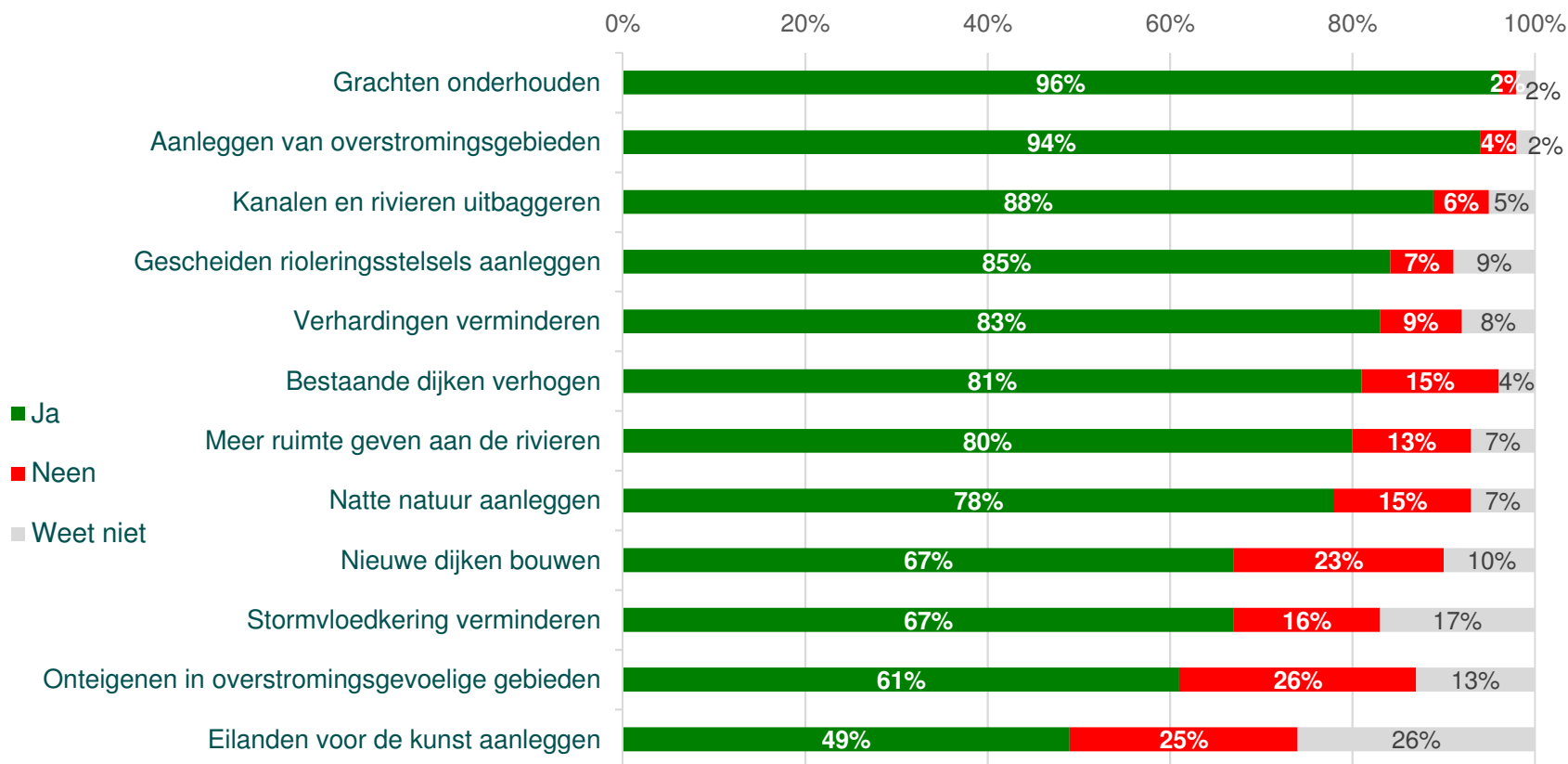
Heeft de overheid in uw omgeving iets gedaan of werken uitgevoerd om de gevolgen van de klimaatverandering aan te pakken ? Zo ja, welke werken werden dan uitgevoerd ?

Inwoners : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

Enkele gevolgen van klimaatverandering zijn de toename van hevige regenbuien en stormen en het stijgen van de zeespiegel.
Vindt u dat de Vlaamse overheid volgende maatregelen moet treffen om hieraan iets te doen ?

Basis : alle respondenten N=363

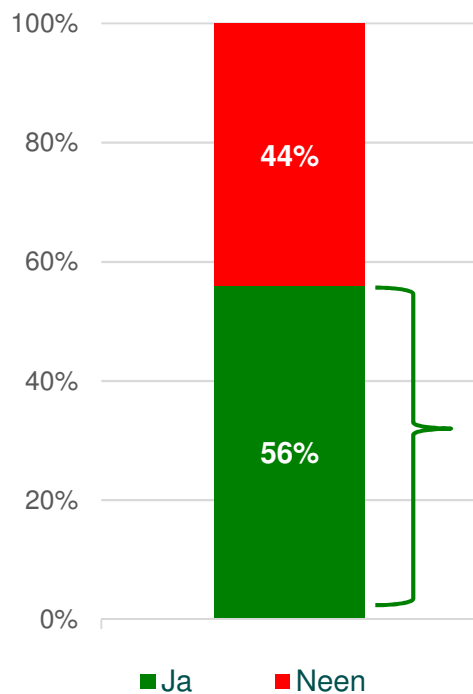
Inwoners : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

'Andere' maatregelen die Vlaamse overheid moet treffen om iets te doen aan de gevolgen van klimaatverandering (<i>spontaan</i>)	N
Meer bossen (geen bossen kappen) – meer groen	9
Zonne-energie – windenergie (terug) promoten	6
Meer openbaar vervoer – minder autoverkeer	6
Energie besparen -> elektriciteit besparen (minder straatlampen 's nachts, kernreactor sluiten,)	4
Het is té laat – maatregelen halen niets (meer) uit	4
Spaar-, wachtbekkens inrichten	3
Verplichtingen van overheid aan autoconstructeurs -> elektrische auto's (betaalbaar)	3
Kleinere bouwoppervlaktes – meer renovatie i.p.v. nieuwbouw	3
Verbod op bouwen in overstromingsgebieden	2
Gemakkelijker maken om met aardverwarming te werken i.p.v. zonne-energie	1
Spuitbussen afschaffen en alternatieven zoeken	1
TOTAAL	40

Inwoners : Kennis Sigmapijan

Kent u het Sigmapijan ? Zo ja, wat is het Sigmapijan ?

Basis : alle respondenten N=363

Wat is het Sigmapijan ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)	N	%
Is een Vlaams plan dat de Scheldevallei beveiligd tegen overstromingen	156	76,8
Is een Vlaams plan dat extra natuur creëert	23	11,3
Is een Vlaams plan dat extra wandel- en fietspaden aanlegt langs o.a. de Schelde en de Durme	9	4,4
... dijken verhogen – dijken/buffers aanleggen	15	7,4
... al van gehoord – kennen van naam	10	4,9
... aanleg overstromingsgebieden	8	3,9
... rivieren in oog houden	2	1,0
... heraanleg waterwegen	2	1,0
... andere : bewustmaking, plan over water en dijken, haven van Antwerpen, zoals in NL : beheersing van de zeespiegel	4	2,0
TOTAAL	203	

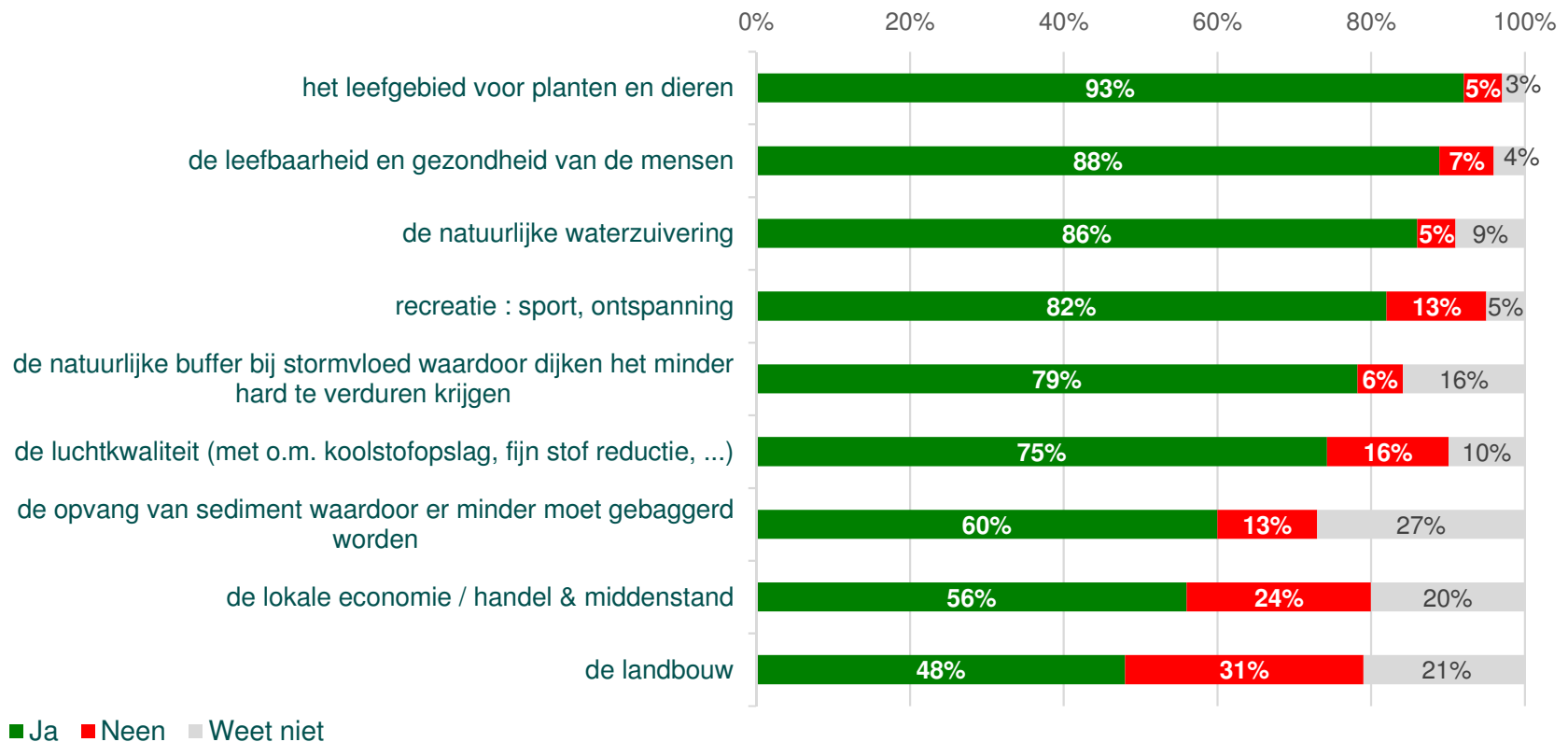

Inwoners : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

Het Sigmoplan beschermt Vlaanderen tegen overstromingen ... door aanleggen van overstromingsgebieden. In deze gebieden krijgt typische riviernatuur opnieuw kans zich te ontwikkelen.

Denkt u dat deze riviernatuur een positief effect heeft op :

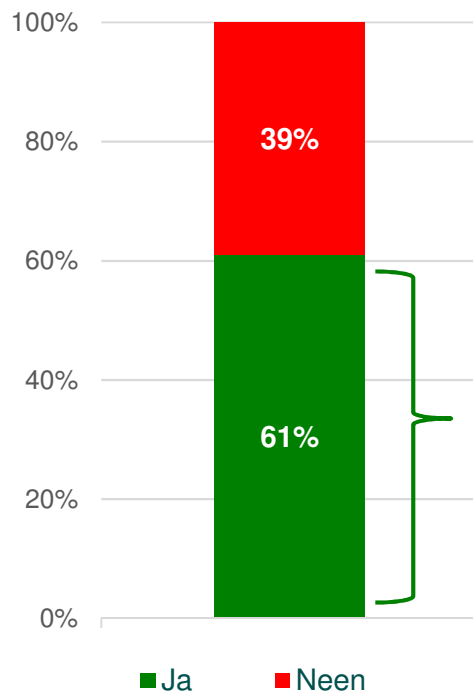
Basis : alle respondenten N=363

Inwoners : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u al overstromingsgebieden bezocht ? Zo ja, welke ?

Basis : alle respondenten N=363

Welke overstromingsgebied(en) ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)	N
Kruikeke (potpolders, Molsbroek, Rupelmonde, ...)	30
Hamme (+ aan de Durme)	25
Dendermonde, Vlassenbroek	22
Waasmunster (+ Koolputten)	16
Aan de Schelde	15
Temse (+ Tilrode)	15
Bornem (+ Bekken, Hingene)	10
Baasrode	8
Moerzeke Hamme	8
Bazele(se polders)	7
Driegoten Hamme / De Bunt	7
Ruisbroek	6
Aan de Durme	5
...	
TOTAAL	221

Vervolg :	
Welke overstromingsgebied(en) ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)	N
Land van Saeftinghe	5
Doel	4
Sint-Niklaas	3
Steendorp	3
Het Broek	2
Aan de kant van Puurs	2
Kastel	2
Overmere / Berlare	2
Aan de Maas in Limburg	1
Prosperpolders Beveren	1
Willebroek	1
't Zwin	1
TOTAAL	221

Inwoners : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Wat was het belangrijkste doel van uw bezoek(en) aan overstromingsgebied(en) ?

Belangrijkste doel van bezoek overstromingsgebied ? (*spontaan - meerdere antwoorden mogelijk*)

	N	%
Wandelen (lopen / ontspanning)	131	59,0
Fietsen	56	25,2
Gaan bekijken (hoe het daar is / uit interesse / naar de werken /)	30	13,5
Woonplaats (of heb er gewoond)	21	9,5
Gegidste wandeling	19	8,6
Vogels of planten onderzoeken	9	4,1
(Evolutie van de) natuur	5	2,3
Werk (gewerkt)	3	1,4
Vissen	2	0,9
Picknicken	2	0,9
Andere : brandweer preventie, gebeurtenissen 1950, ijsje eten, vakantie, schooluitstap, ...)	6	2,7
TOTAAL	222	

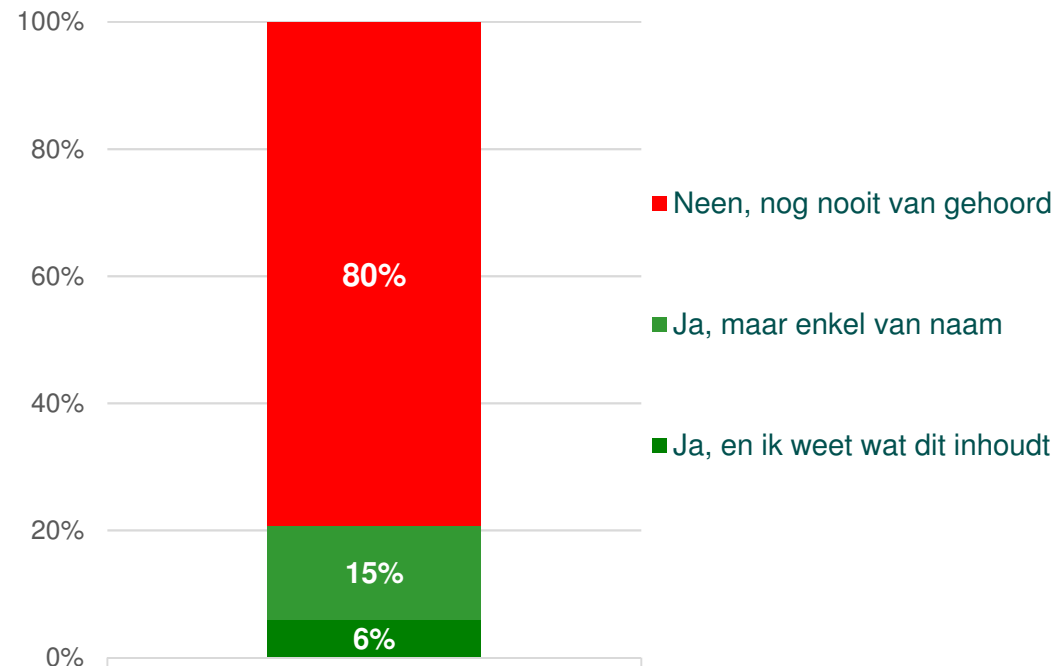

Vlaamse
overheid

Inwoners : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u al gehoord van 'Rivierpark Scheldevallei' ?

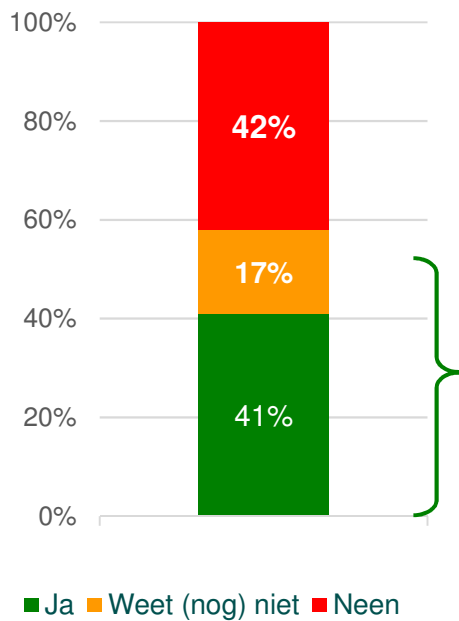
Basis : alle respondenten N=363

Inwoners : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u interesse om deel te nemen aan het waterevenement 'Hoogtij' juni 2019 (ter vervanging van evenement 'Scheldehappening' 2010-2015)?

Basis : alle respondenten N=363

Indien tijdens het evenement een vaartocht van een uur op de Schelde wordt georganiseerd, hoeveel bent u hiervoor dan bereid te betalen per persoon ?

Bedrag	N	%	%
Niets	22	10,4	
1 euro	18	8,5	} 30,7
2 euro	4	1,9	
3 euro	6	2,8	
4 euro	1	0,5	
5 euro	36	17,0	
6 euro	2	0,9	} 26,4
8 euro	5	2,4	
9 euro	1	0,5	
10 euro	48	22,6	
12 euro	3	1,4	
15 euro	27	12,7	
20 euro	22	10,4	
25 euro	6	2,8	
30 euro	6	2,8	
50 euro	3	1,4	
GA / WN	2	0,9	
TOTAAL	212	100,0	

Inwoners : Communicatie

Via welke kanalen
wens u het liefst
informatie te
ontvangen over de
aanleg van
overstromings-
gebieden en over
Rivierpark
Scheldevallei ?

*(spontaan – max. 3
antwoorden mogelijk)*

	N	%
Gemeentebblad	95	26,2
Regionale pers	91	25,1
Nieuwsbrieven Sigmaplan	76	20,9
Sociale media (FB, Twitter, Instagram, vlog, ...)	71	19,6
Vlaamse televisie of radio	67	18,5
Email	41	11,3
Website Sigmaplan/Regionaal Landschap Schelde-Durme/ANB	20	5,5
Landschapskrant Regionaal Landschap	12	3,3
Folder / brochure (in de brievenbus)	12	3,3
Infoborden in het gebied	4	1,1
Info-avond	3	0,8
Gegidste wandelingen	3	0,8
Schelدهapping	3	0,8
Digitaal	3	0,8
Telefonisch	2	0,6
Nieuwsflash Life Sparc	1	0,3
Andere : in het CC, natuurpunt, eos, wetenschappelijke tijdschriften, milieudienst gemeente, tijdschriften, TVOost, via overheid, mensentaal,...	9	2,5
Geen voorkeur	2	0,6
Geen informatie ontvangen	52	14,3
TOTAAL	363	

Vlaamse
overheid

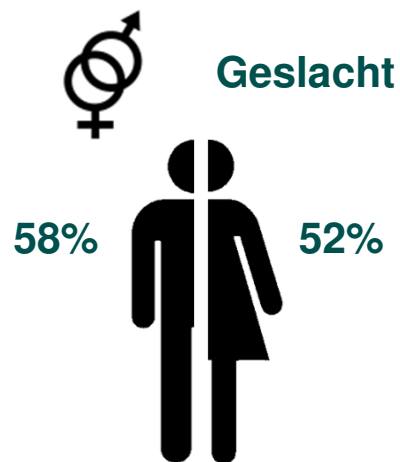
Passanteninterviews bovenlokale recreanten

- **Socio-demografisch profiel**
- **Kennis klimaatadaptatie i/d omgeving respondent**
- **Kennis Sigmaphan**
- **Kennis Rivierpark Scheldevallei en Recreatie**
- **Communicatie**

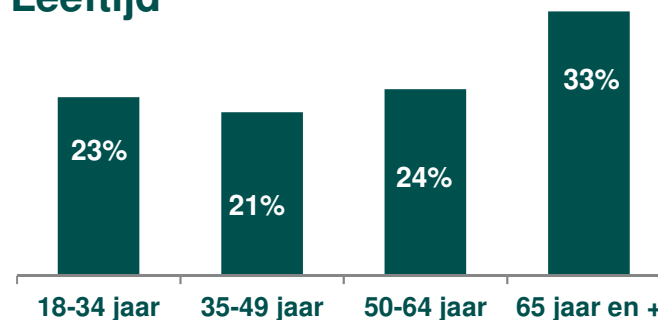

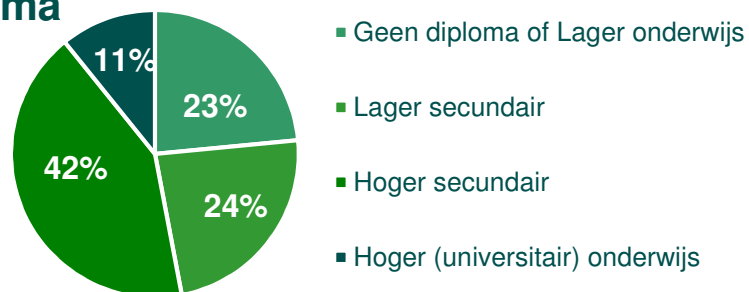
Recreanten : Socio-demografisch profiel

Leeftijd

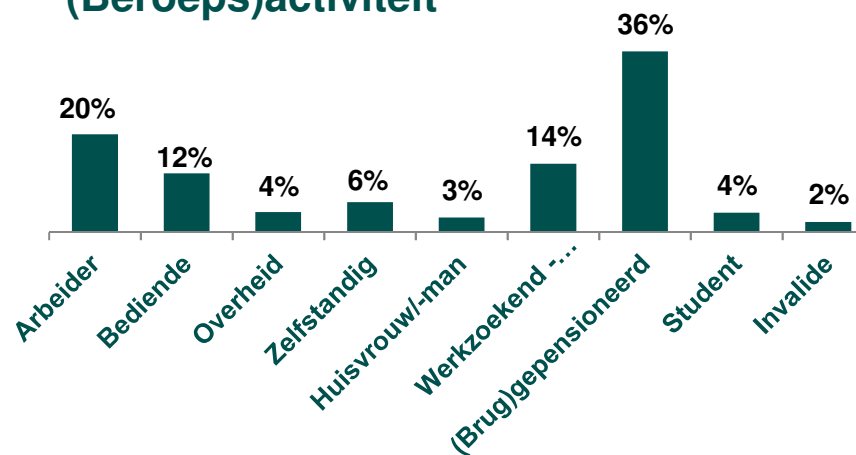

Diploma

Basis : alle respondenten N=102

(Beroeps)activiteit

Recreanten : Socio-demografisch profiel

Verdeling van aantal interviews over 4 clusters van enquêteposten

	N	%
Bornem	26	25,5
- In omgeving van de Notelaer	20	
- Op de wekelijkse markt (maandag)	6	
Durmevallei : Waasmunster & Temse	25	24,5
- In de omgeving van Mirabrug kant Koolputten	15	
- Op de wekelijkse markt Temse (vrijdag)	10	
Hamme / Weert	25	24,5
- De Bunt : Veer Driegoten	7	
- Wal-Zwijn : Veer Marie-Kerke / Moerzeke	6	
- Wal-Zwijn : Veer St.Amands / Moerzeke	12	
Dendermonde – Vlassenbroek	26	25,5
- In omgeving van parking aan kerk Vlassenbroek	26	
TOTAAL	102	100,0

Op de resp. enquêteposten mocht niemand worden geïnterviewd die woonachtig was in de gemeente van de enquêtepost !

Woonplaats respondenten (recreanten)

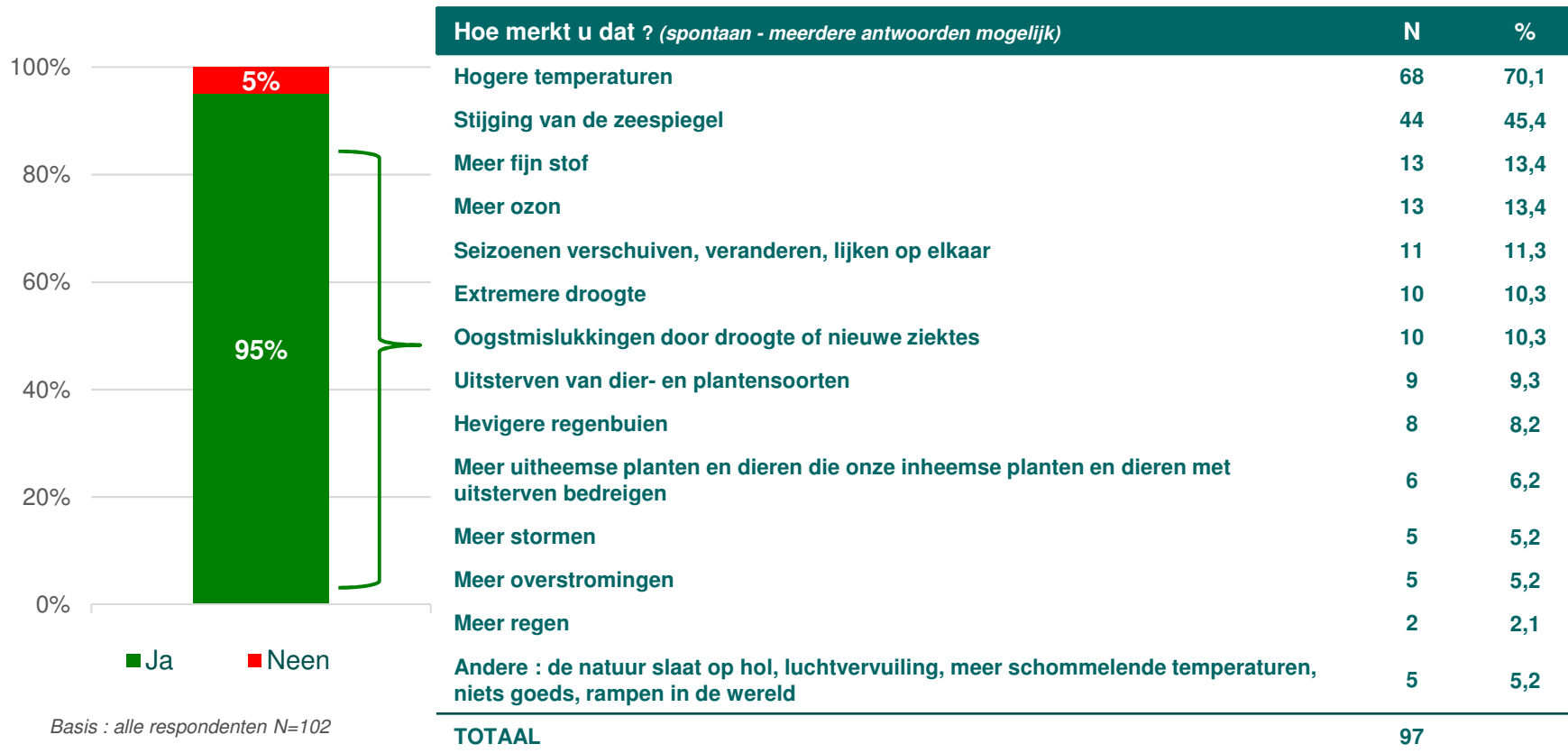
	N	%
Dendermonde	23	22,5
Temse	21	20,6
Hamme	15	14,7
Puurs	12	11,8
Willebroek	8	7,8
Sint-Amands (Puurs)	7	6,9
Bornem	5	4,9
Beveren-Waas	2	2,0
Gent	2	2,0
Antwerpen	1	1,0
Sinaai-Waas	1	1,0
Lokeren	1	1,0
Lebbeke	1	1,0
Baardegem	1	1,0
Erpe-Mere	1	1,0
Gavere	1	1,0
TOTAAL	102	100,0

Recreanten : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

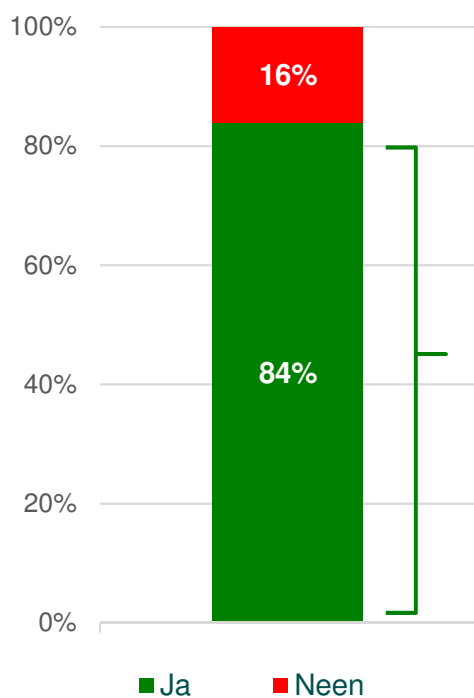
Zijn volgens u in Vlaanderen de gevolgen van de klimaatverandering reeds voelbaar en/of zichtbaar ? Zo ja, hoe merkt u dat ?

Recreanten : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

Heeft de overheid in uw omgeving iets gedaan of werken uitgevoerd om de gevolgen van de klimaatverandering aan te pakken ? Zo ja, welke werken werden dan uitgevoerd ?

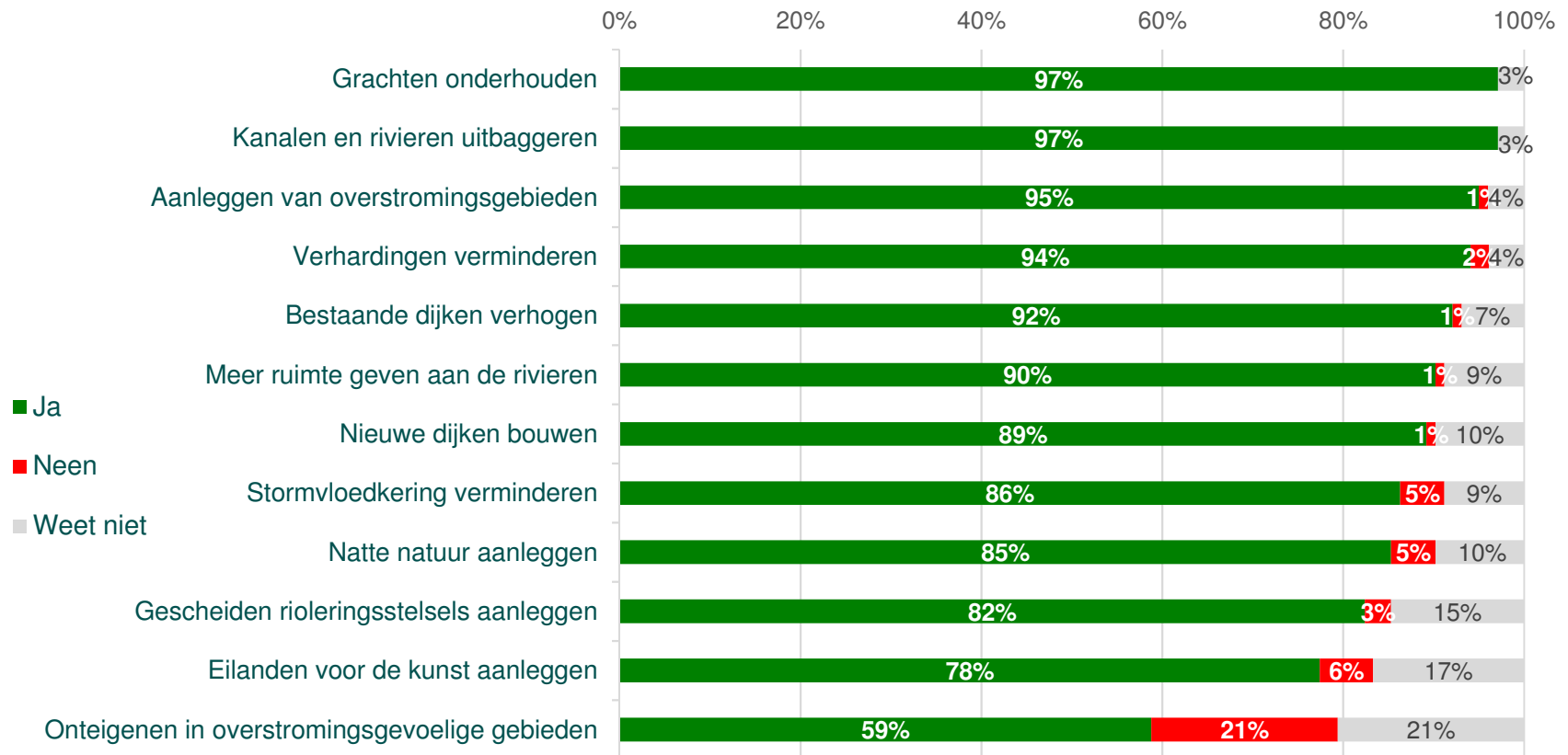
Basis : alle respondenten N=102

Welke werken ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)	N	%
Dijken bouwen (verhogen)	52	60,5
Aanleg overstroomingsgebieden	37	43,0
Kanalen en rivieren uitbaggeren	22	25,6
Grachten onderhouden	15	17,4
Verhardingen verminderen	11	12,8
Sigmaplan	4	4,7
Natte natuur aanleggen	3	3,5
Gescheiden rioleringsstelsel	2	2,3
Meer ruimte (terug) geven aan de rivieren	2	2,3
Stormvloedkering	2	2,3
Andere : alleen praten, fietsautostrades, gevaren- risicozones, risicogebieden, nieuwe bomen aangeplant	5	5,8
TOTAAL	86	

Recreanten : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

Enkele gevolgen van klimaatverandering zijn de toename van hevige regenbuien en stormen en het stijgen van de zeespiegel.
Vindt u dat de Vlaamse overheid volgende maatregelen moet treffen om hieraan iets te doen ?

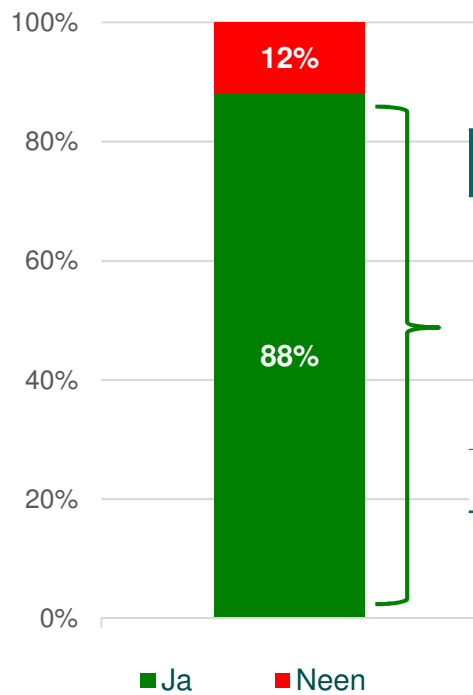
Basis : alle respondenten N=102

Recreanten : Kennis Sigmapijan

Kent u het Sigmapijan ? Zo ja, wat is het Sigmapijan ?

Wat is het Sigmapijan ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
Is een Vlaams plan dat de Scheldevallei beveiligt tegen overstromingen	90	100,0
Is een Vlaams plan dat extra natuur creëert	21	23,3
Is een Vlaams plan dat extra wandel- en fietspaden aanlegt langs o.a. de Schelde en de Durme	17	18,8
TOTAAL	90	

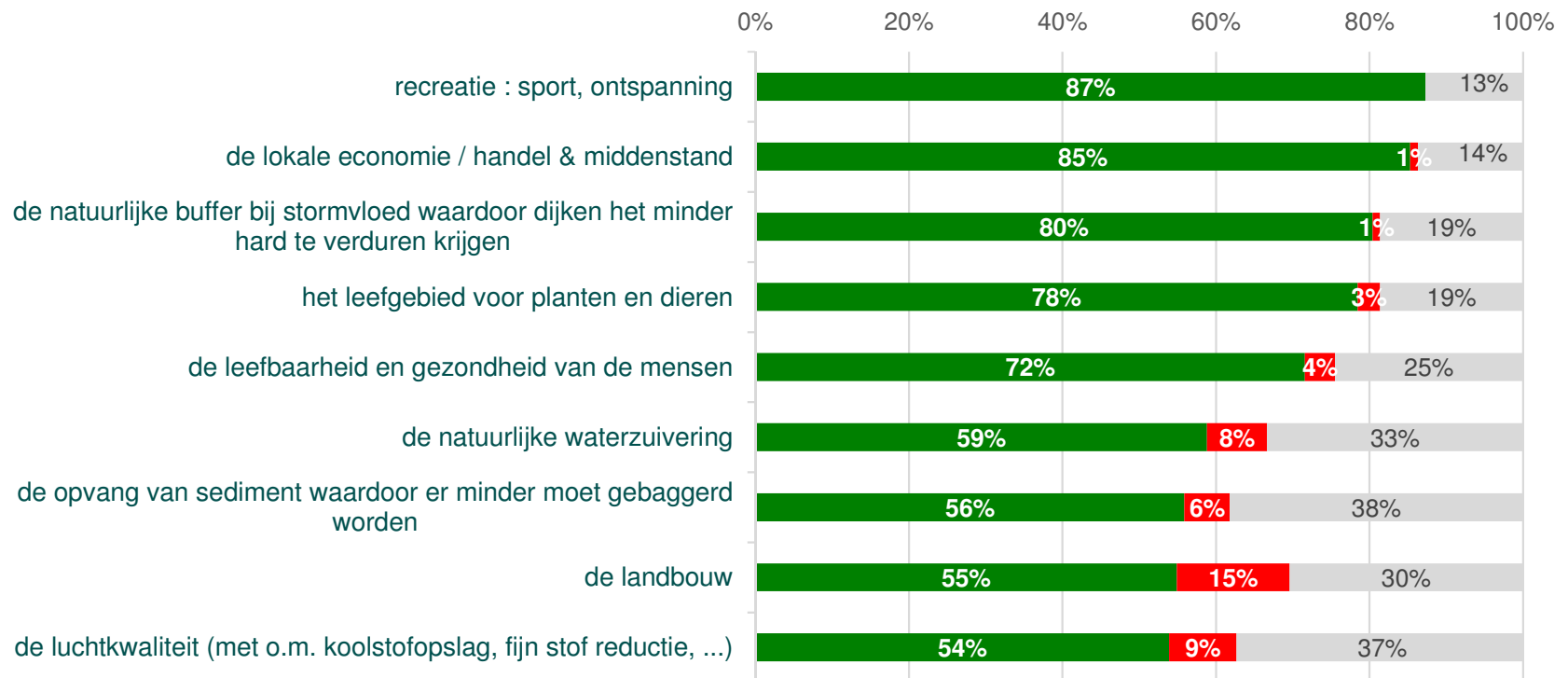
Basis : alle respondenten N=102

Recreanten : Kennis klimaatadaptatie in omgeving respondent

Het Sigmaplan beschermt Vlaanderen tegen overstromingen ... door aanleggen van overstromingsgebieden. In deze gebieden krijgt typische riviernatuur opnieuw kans zich te ontwikkelen.

Denkt u dat deze riviernatuur een positief effect heeft op :

■ Ja ■ Neen ■ Weet niet

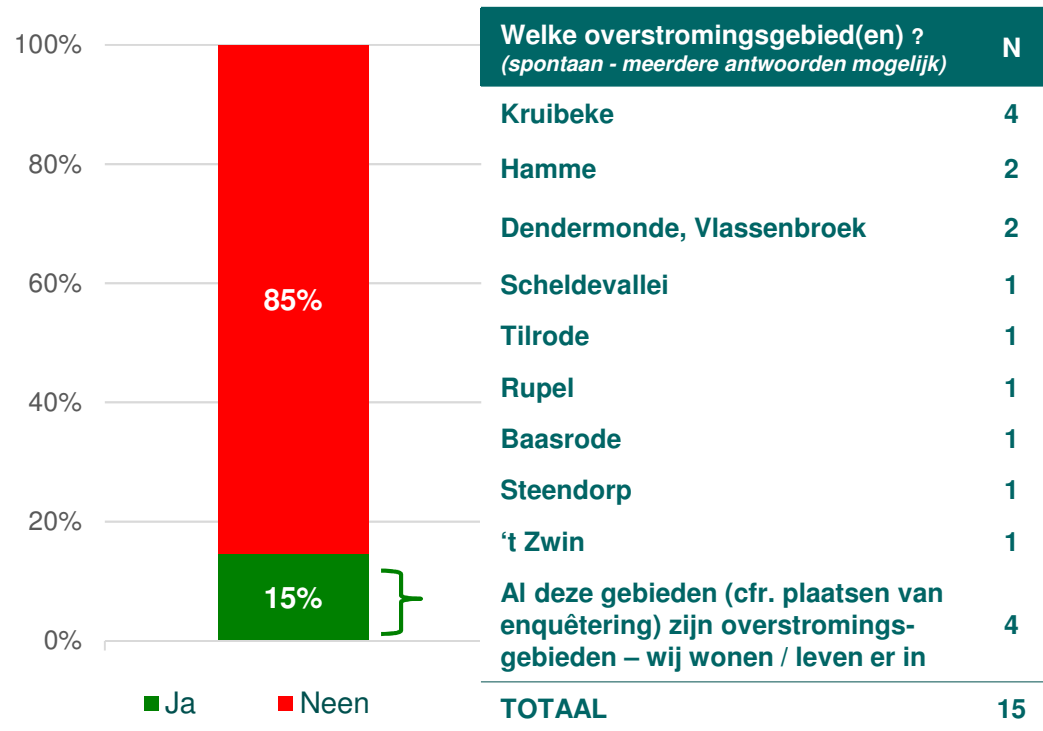
Basis : alle respondenten N=102

Recreanten : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u al overstromingsgebieden bezocht ? Zo ja, welke ?

Basis : alle respondenten N=102

Wat was het belangrijkste doel van uw
bezoek(en) aan overstromingsgebied (en)?

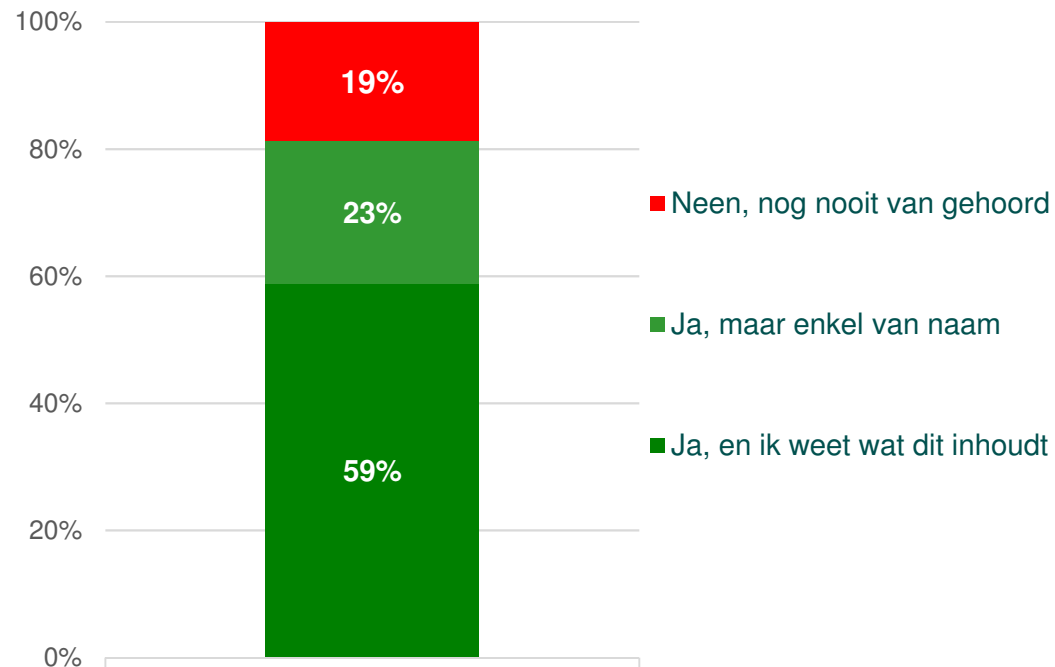
Belangrijkste doel van bezoek overstromingsgebied ? (spontaan - meerdere antwoorden mogelijk)	N
Wandelen	8
Fietsen	3
Gaan bekijken (hoe het daar is / uit interesse / naar de werken /)	3
Woonplaats (of heb er gewoond)	2
Gegidste wandeling	1
TOTAAL	15

Recreanten : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u al gehoord van 'Rivierpark Scheldevallei' ?

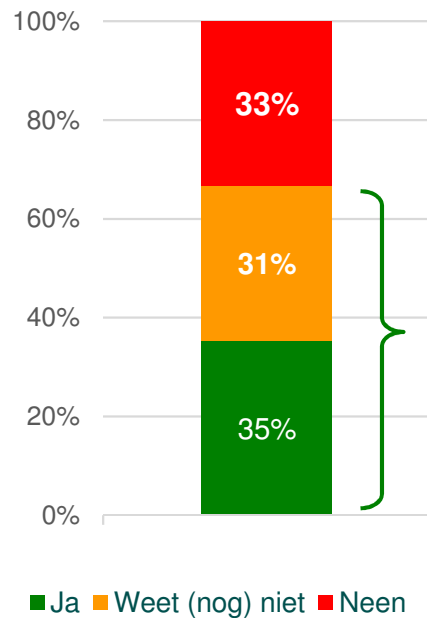

Basis : alle respondenten N=102

Recreanten : Kennis Rivierpark Scheldevallei - Recreatie

Heeft u interesse om deel te nemen aan het waterevenement 'Hoogtij' juni 2019 (ter vervanging van evenement 'Scheldehappening' 2010-2015)?

Basis : alle respondenten N=102

Indien tijdens het evenement een vaartocht van een uur op de Schelde wordt georganiseerd, hoeveel bent u hiervoor dan bereid te betalen per persoon ?

Bedrag	N	%	%
Niets	1	1,5	
1 euro	3	4,4	} 75,0
2 euro	25	36,8	
3 euro	21	30,9	
5 euro	2	2,9	
10 euro	5	7,4	
12 euro	1	1,5	
15 euro	1	1,5	
25 euro	1	1,5	
GA / WN	8	11,8	
TOTAAL	68	100,0	

Recreanten : Communicatie

Via welke kanalen wenst u het liefst informatie te ontvangen over de aanleg van
overstromingsgebieden en over Rivierpark Scheldevallei ?

(spontaan – max. 3 antwoorden mogelijk)

	N	%
Regionale pers	66	64,7
Gemeentebblad	63	61,8
Sociale media (FB, Twitter, Instagram, vlog, ...)	50	49,0
Website Sigmoplan/Regionaal Landschap Schelde-Durme/ANB	19	18,6
Vlaamse televisie of radio	9	8,8
Nieuwsbrieven Sigmoplan	7	6,9
Email	4	3,9
Landschapskrant Regionaal Landschap	4	3,9
Internet	2	2,0
Info-avond	1	1,0
Nieuwsflash Life Sparc	1	1,0
Educatie op school	1	1,0
Geen antwoord	1	1,0
Geen informatie ontvangen	7	6,9
TOTAAL	102	

Vergelijking inwoners vs bovenlokalen

Inwoners (n=363)	Bovenlokalen (n=102)
Gevolgen van klimaatverandering reeds voelbaar en/of zichtbaar ?	
Ja : 85%	Ja : 95%
Hoe merkbaar ? Top 3 (spontaan)	
1. Hogere temperaturen (73%)	1. Hogere temperaturen (70%)
2. Extremere droogte (30%)	2. Stijging van zeespiegel (45%)
3. Hevigere regenbuien (15%)	3. Meer fijn stof (13%) / Meer ozon (13%)
Heeft overheid iets gedaan in uw omgeving om gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan?	
Ja : 24%	Ja : 84%
Wat gedaan ? Top 3 (spontaan)	
1. Aanleg overstromingsgebieden (37%)	1. Dijken bouwen (verhogen) (61%)
2. Dijken bouwen (verhogen) (25%)	2. Aanleg overstromingsgebieden (43%)
3. Windmolens plaatsen (14%)	3. Kanalen en rivieren uitbaggeren (26%)
Maatregelen te treffen door overheid om iets te doen aan de toename van hevige regenbuien en stijgen van de zeespiegel ? Top 3	
1. Grachten onderhouden (96%)	1. Grachten onderhouden (97%)
2. Aanleg overstromingsgebieden (94%)	2. Kanalen en rivieren uitbaggeren (97%)
3. Kanalen en rivieren uitbaggeren (88%)	3. Aanleg overstromingsgebieden (95%)

Vergelijking inwoners vs bovenlokalen

Inwoners (n=363)	Bovenlokalen (n=102)
Reeds overstromingsgebieden bezocht ?	
Ja : 61%	Ja : 15%
Welke overstromingsgebieden ? Top 3	
1. Kruibeke ; 2. Hamme ; 3. Dendermonde / Vlassenbroek	1. Kruibeke ; 2. Hamme ; 3. Dendermonde / Vlassenbroek
Belangrijkste doel van bezoek aan overstromingsgebied(en) ? Top 3	
1. Wandelen ; 2. Fietsen ; 3. (Werken) Gaan bekijken	1. Wandelen ; 2. Fietsen ; 3. (Werken) Gaan bekijken (uit interesse)
Reeds gehoord van Rivierpark Scheldevallei ?	
Ja => 21% => ik weet wat het is: 6%; enkel van naam : 15%	Ja => 82% => ik weet wat het is: 59%; enkel van naam : 23%
Interesse deelname aan waterevenement 'Hoogtij' juni 2019 ?	
Ja : 41% ; Weet (nog) niet : 17%	Ja : 35% ; Weet (nog) niet : 31%
Wat bereid te betalen voor tochtje op Schelde ?	
Niets : 10% ; 1 tot 5 euro : 31% ; 6 tot 10 euro : 26%	Niets : 2% ; 1 tot 5 euro : 75% ; 10 euro : 7%
Voorkeur van informatiekanalen betreffende aanleg overstromingsgebieden en Rivierpark Scheldevallei – Top 3 (spontaan)	
1. Gemeenteblad (26%)	1. Regionale pers (65%)
2. Regionale pers (25%)	2. Gemeenteblad (62%)
3. Nieuwsbrieven Sigmaplan (21%)	3. Sociale media (49%)

Schriftelijke bevraging ondernemers

- **Profiel onderneming**
- **Sigmaplan :**
 - **kennis; kansen en opportuniteiten voor handelszaak; negatieve effecten van ontwikkeling van plan; communicatie - informatie**
- **Rivierpark Scheldevallei :**
 - **kennis; kansen en opportuniteiten voor handelszaak; negatieve effecten van ontwikkeling van park**
- **Scheldehappening / Hoogtij :**
 - **kennis, deelname**
- **Interesse ambassadeurstraject Regionaal Landschap Schelde Durme**
- **Bereidheid green key certificaat**

Ondernemers : profiel

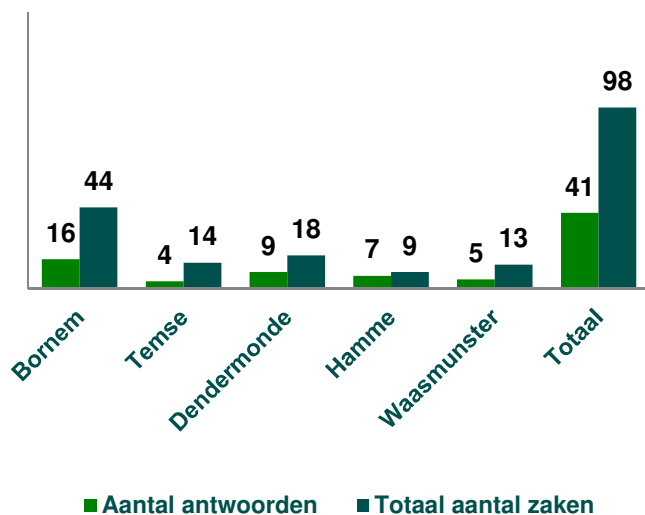
De doelgroep van dit onderzoeksluik betreft ondernemingen / zaken actief in de recreatieve sector in de regio (cfr. 5 gemeenten) : horeca (café, restaurant, bistro, B& B, brasserie, hotel,, logies), fietsverhuur, camping,

Een selectie van resp. zaken – in totaal 98 – werden via een schriftelijke mailing uitgenodigd deel te nemen aan het onderzoek (schriftelijke retour of online invullen). 23 zaken (3 online en 20 schriftelijk) hebben hieraan gevolg gegeven.

De zaken die nog niet geantwoord hadden (75) ,werden vervolgens telefonisch gecontacteerd : 17 ondernemers waren bereid de vragen telefonisch te beantwoorden en 25 zouden de vragenlijst online invullen (mail met link naar online vragenlijst). Van deze 25 heeft 1 ondernemer dit effectief gedaan. De overigen 24 niet.

Uit onze telefonische contactname bleek verder betreffende de non-respons, dat 11 zaken hun handelsactiviteiten hadden stopgezet, 8 ondernemers wilden uitdrukkelijk niet meewerken (geen tijd, geen interesse) en bij 13 zaken werd dadelijk overgeschakeld op de voice-mail.

Locatie van de zaak

Activiteitssector	N
Brasserie, taverne, bistro, eetcafé	16
Restaurant	13
Café	3
Bed & Breakfast	3
Hotel	2
Traiteur	2
Camping	1
Fietsverkoop & herstellingen + verhuur	1
TOTAAL	41

Ondernemers : Profiel

Functie respondent	N
Zaakvoerder, beheerder, eigenaar	30
Uitbater, manager	5
Kok	1
Geen antwoord	6
TOTAAL	41

Aantal jaren actief als ondernemer in de gemeente	N
1 tot 5 jaren	13
6 tot 10 jaren	11
11 tot 20 jaren	7
20 tot 30 jaren	7
31 jaren en meer	3
TOTAAL	41

	Aantal personeel (incl. respondent)	
	Voltijds	Deeltijds
0 personen	4	13
1	8	11
2	15	6
3	6	4
4	4	3
5	2	1
Meer dan 5	2	3
TOTAAL	41	41

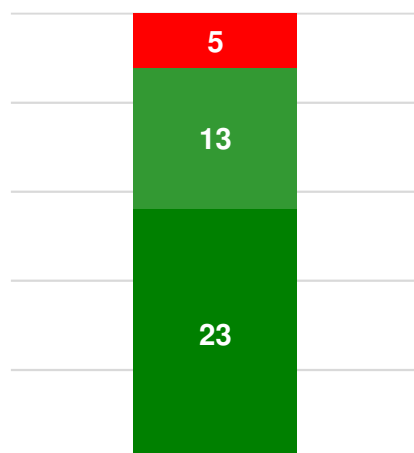
	Gemiddeld aantal personeel (incl. respondent) totaal – voltijds – deeltijds, naar gemeente		
	Totaal personeel	Voltijds	Deeltijds
Temse	5,3	2,5	2,8
Waasmunster	9,2	4,8	4,4
Hamme	6,4	3,0	3,4
Bornem	3,9	2,3	1,7
Dendermonde	2,7	1,7	1,0
Totaal	4,9	2,6	2,3

Gemiddeld aantal jaren actief totaal en naar gemeente	Totaal	Temse	Waasmunster	Hamme	Bornem	Dendermonde
	13,4 jaren (n=41)	25 jaren (n=4)	15,2 jaren (n=5)	15,6 jaren (n=7)	12,4 jaren (n=16)	7,6 jaren (n=9)

Ondernemers : Sigmoplan

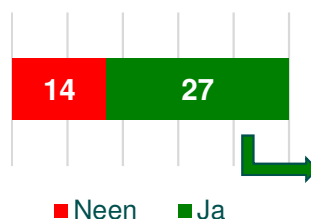
Kent u het Sigmoplan ?

- Neen, nog nooit van gehoord
- Ja, maar enkel van naam
- Ja, en ik weet wat het inhoudt

Basis : alle respondenten N=41

Denkt u dat de ontwikkeling van een overstromingsgebied i.k.v. het Sigmoplan (natuur en wandelen/fietsen) in uw regio kansen en opportuniteiten biedt voor de handelszaak? Welke mogelijke negatieve effecten ziet u ?

Indien ja, aan welke kansen en opportuniteiten denkt u dan? (open vraag)	N
Meer / aangenamer wandel- en fietstoerisme -> toename cliënteel -> toename omzet	25
Meer fietsrecreatie -> meer fietsenverkoop/-verhuur -> toename omzet	1
Een gouden zaak bij aanleg van een rechtstreekse autovrije verbinding van de Mirabrug naar de oude Durme	1
TOTAAL	27

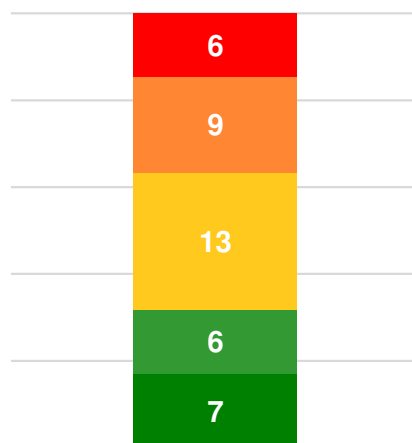
Welke mogelijke negatieve effecten / zaken ziet u als ondernemer als gevolg van de aanleg van overstromingsgebieden in uw regio? (open vraag)	N
De werken op zich : (eventueel) afsluiten wandel- en fietswegen (en worden niet omgeleid) / onderbreken bestrande dijkwegen -> minder cliënteel (30% daling // Omzetzdaling van 20% door gestaakt Sigmoplan ter hoogte van Kastel-Moerzeke // ...)	9
Door het succes -> meer autoverkeer -> nood aan een parking Vlassenbroek	5
Verplaatsing toerisme	1
<i>Geen enkel negatief effect</i>	26
TOTAAL	41

Ondernemers : Sigmoplan

Mate van geïnformeerd zijn over Sigmoplan en opportuniteiten van overstromingsgebieden (vb. naar recreatie)

- Heel slecht
- Eerder slecht
- Noch goed, noch slecht
- Eerder goed
- Heel goed

Basis : alle respondenten N=41

Via welke kanalen heeft u informatie over het Sigmoplan en de invulling van de overstromingsgebieden (vb. recreatie) ontvangen ?

Informatiekanalen van ontvangen informatie (meerdere antwoorden mogelijk)	N
<i>Geen informatie ontvangen</i>	11
Regionale pers	17
Nieuwsbrieven Sigmoplan	9
Gemeenteblad	7
Infoborden in het gebied	6
Info-avond	4
Website Sigmoplan/Regionaal Landschap Schelde-Durme/ANB/Vlaamse Waterweg / Gemeente	3
Landschapkrant Regionaal Landschap	3
Vrienden, familie, klanten van de zaak	3
Persoonlijk onderhoud / contact projectleider Sigmoplan	3
Sociale media (facebook, twitter, instagram, vlog, ...)	2
Andere : begeleide wandelingen; buurtcomité, natuurpunt; infopunt op de dijk waar altijd mensen aanwezig zijn; Polderbestuur; Toerisme Waasmunster & toerisme Oost-Vlaanderen	5
TOTAAL	41

Ondernemers : Sigmoplan

Over welke informatiekanalen zou u graag willen beschikken om uw klanten (beter) te kunnen informeren over de invulling van de overstromingsgebieden (vb. recreatie) ?

Wenselijke informatiemiddelen - TOOLS <i>(open vraag)</i>	N
Brochure / folder / flyer	21
Infoborden / plakkaat / lokale plaatsborden	7
Info-avond	6
Persoonlijk onderhoud met projectleider Sigmoplan + bezoek aan andere Sigma-projecten	5
Affiche / poster	2
Sociale media	1
Infoblaadje (wegwijzer)	1
Georganiseerde wandelingen	1
Mailing	1
Email	1
Digitale nieuwsbrief	1
Kaarten / plan van het gebied	1
TOTAAL	33

+ ook m.b.t. bestaande informatiemiddelen : meer promotie maken voor Website Sigmoplan / Landschapskrant Regionaal Landschap

Wenselijke informatie - INHOUD *(open vraag)*

In de rand werd ook naar inhoud vermeld :

Concrete dingen zoals : hoe lang onderbroken ?
Langs waar wegomleidingen ?

Evolutie van de werken

Duidelijke plannen van de wandel- en fietswegen, ook gedurende de werken

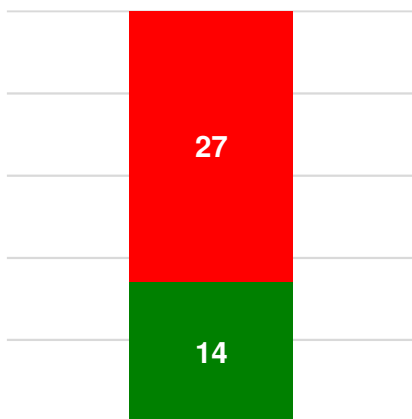
Wat zijn de recreatiemogelijkheden ?

...

Ondernemers : Rivierpark Scheldevallei

Hebt u al gehoord van de ontwikkeling van 'Rivierpark Scheldevallei' ?

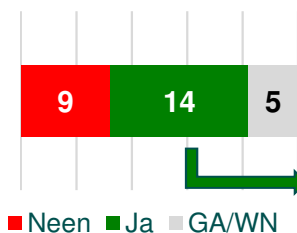

■ Neen, nog niet van gehoord

■ Ja, maar enkel van naam

Basis : alle respondenten N=41

Denkt u dat de ontwikkeling van Rivierpark kansen en opportuniteiten biedt voor de handelszaak? Welke mogelijke negatieve effecten ziet u ?

Indien ja, aan welke kansen en opportuniteiten denkt u dan? (open vraag) N

Natuur verbeteren -> toerisme verbetert -> aantal klanten stijgt -> toename omzet

14

Welke mogelijke negatieve effecten / zaken ziet u als ondernemer van het commercialiseren van de regio onder de naam 'Rivierpark Scheldevallei' ? (open vraag) N

Meer autoverkeer -> nood aan een parking Vlassenbroek

5

Rivierpark heeft een eerder negatieve / kunstmatige bijklank

1

Geen idee

3

Geen enkel negatief effect

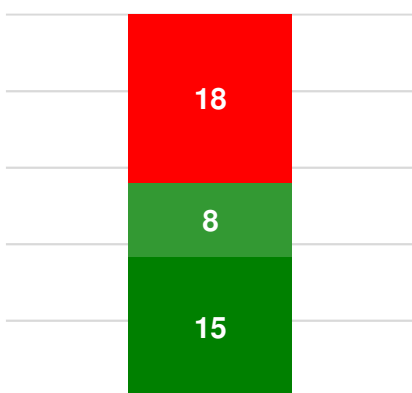
11

Ondernemers : Scheldehappening - Hoogtij

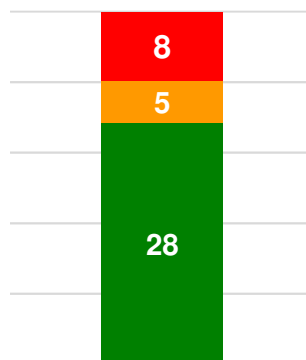
.... Kent u het evenement
'Scheldehappening' ?

- Neen, nog nooit van gehoord
- Ja, maar enkel van naam
- Ja, en ik weet wat het inhoudt

Basis : alle respondenten N=41

Vanaf 2019 wordt het evenement 'Scheldehappening' terug georganiseerd, onder de naam Hoogtij, (juni 2019). Bent u bereid om hieraan mee te werken ?

- Neen
- Weet (nog) niet
- Ja

Basis : alle respondenten N=41

Indien ja, welk engagement wilt u dan aangaan (meerdere antwoorden mogelijk)	N
Ik zal dan mijn zaak openen op deze dag	27
Ik ben bereid flyers uit te delen en reclame te maken voor dit evenement	26
Ik ben bereid een extra activiteit te voorzien die in de feeststemming pas (muziek, voorstelling, ...)	17
Andere : aan de deelnemers bonnetjes die men kan inruilen voor koffie of frisdrank ; bakfiets met een tap -> aan bevoorradingspunt drankje aanbieden ; groot terras naast de Durme, ev. extra activiteit ; korting geven als ze naar het evenement gaan ; 5 horecazaken Vlassenbroek organiseren 'Vlassenbroek viert Hoogtij' ; spelletjes organiseren ; verfrissing aanbieden ; informatie voorzien via poster, flyers, website enz.	13
TOTAAL	28

Van zij die het evenement kennen en weten wat het inhoudt (N=15), hebben er 5 al eens meegewerkt. Deze 5 ondernemers waren 'eerder tevreden' over de happening.

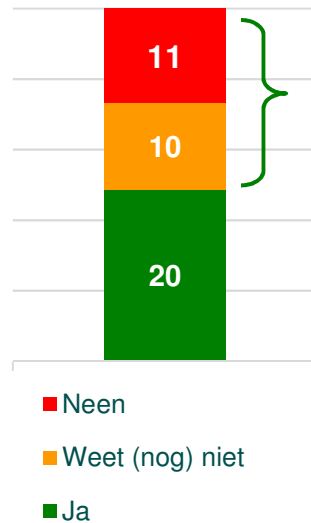
Als suggestie ter verbetering wordt meegegeven dat het effect van het evenement nog groter zou zijn geweest indien er een betere communicatie zou gevoerd zijn.

Ondernemers : Ambassadeurstraject

Regionaal Landschap Schelde Durme plant kleinschalig ambassadeurstraject / opleiding in voorjaar 2019. Heeft u interesse voor deelname aan traject ?

Basis : alle respondenten N=41

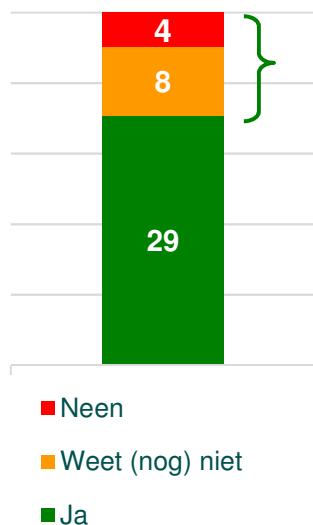
Waarom heeft u geen interesse in deze opleiding of twijfelt u nog om deel te nemen ?

Redenen geen interesse of twijfel deelname (<i>open vraag</i>)	N
Tijdsgebrek	8
Zaak ligt té veraf van de resp. gebieden om hier voordeel uit te halen	3
Afhankelijk van tijd en relevantie	2
Te weinig informatie	3
TOTAAL	15

Ondernemers : Green key certificaat

Bent u bereid om ook uw bedrijfsvoering
klimaatvriendelijk te maken door te streven naar een
green key certificaat ?

Basis : alle respondenten N=41

Waarom bent u hiertoe niet bereid of heeft u hierover nog twijfel ?

Redenen geen bereidheid of twijfel (<i>open vraag</i>)	N
Wil geen kosten meer doen (pensioen)	1
Grote investeringen	2
Geen eigenaars van de zaak	1
Te weinig informatie (prijskaartje ?)	3
TOTAAL	7

Ondernemers : Opmerkingen

Heeft u nog opmerkingen of suggesties ?

Opmerkingen of suggesties (*open vraag*)

Onderneemster zou graag willen dat haar café een knooppunt voor fietsers en wandelaars wordt – zij zit momenteel tussen twee andere knooppunten in ...

Proberen in de mate van het mogelijke aan het klimaat te denken bv. afval sorteren maar weinig water verbruiken is moeilijk voor een horecazaak.

Proberen thans al om zo klimaatvriendelijk te werk te gaan : elektriciteit besparen, afval sorteren, ...

Bereid om naar green key te streven, maar moeilijk of enorm duur bv. niet toegestaan om zonnepanelen te leggen.

Benieuwd naar info-avonden over overstromingsgebieden in de buurt. Zaak ligt nu afgelegen, buiten de routes van de wandelaars en fietsers die de overstromingsgebieden bezoeken. Doortrekken van het gebied zou positief zijn voor de zaak.

Interesse in de opleiding klimaatverandering (cfr. ambassadeurstrajcet) maar ook netwerking.

Redenen bereidheid green key certificaat : het hebben van het logo versterkt de positie van de zaak in Dendermonde en past volledig in het plaatje van Vlassenbroek – samen sterk met 5 horecazaken van Vlassenbroek

Graag snel een bezoek bij andere horecazaken in Vlassenbroek + ook bij andere Sigma-plannen (buiten Vlassenbroek).

Graag meer informatie omdat klanten geïnformeerd willen worden.

Graag meer informatie maar mag geen extra geld kosten.

Graag voldoende informatie over alles wat op til is in de gemeente Moerzeke met bijhorend Sigmaproject.